

	Akademia Sztuki w Szczecinie	
	Wydział	Malarstwa i Praktyk Kuratorskich
	kierunek:	Kuratorstwo i Realizacja Wystaw
	specjalność:	
	poziom (stopień):	Studia I Stopnia
	forma:	Studia stacjonarne
	profil:	Ogólnoakademicki

SYLABUS

A. Informacje ogólne

nazwa przedmiotu		Historia i teoria sztuki	kod przedmiotu (z planu studiów)	Kur.I.B1	przynależność do bloku	Podstawowy
prowadzący		Prof. UG dr hab. Rafał Makąła			e-mail	Rafal.makala@akademiasztuki.eu
rok	1 i 2	semestr	1,2,3,4,5		punkty ECTS	10
typ przedmiotu		obowiązkowy/ ~~obieralny~~ *			język wykładowy	polski
liczba godzin		wykłady	150 (30+30+30+30+30)		suma	150
		ćwiczenia				
		laboratoria				
		pracownie				

* niepotrzebne skreślić

B. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji

Ogólna znajomość podstaw historii kultury europejskiej a także kultur pozaeuropejskich oraz wiedza na temat historii powszechniej na poziomie podstawowym licealnym. Umiejętność krytycznego czytania krótkich tekstów naukowych i popularnonaukowych w języku polskim i angielskim.

C. Informacje dotyczące celów przedmiotu

C1- uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy na temat poglądów estetycznych, form i treści sztuki w kręgu europejskim w okresie od antyku do schyłku epoki nowożytnej;

C2- uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy na temat form i treści sztuki oraz zasadniczych poglądach estetycznych w wybranych kulturach pozaeuropejskich w okresie do początków XX w.

C3- zapoznanie studiujących ze sposobami analizy i modelami interpretacyjnymi dotyczącymi sztuki dawnej

D. Efekty uczenia się dla przedmiotu (EKU)

(opis osiągnięć studenta po ukończeniu przedmiotu)

Efekty
kierunkowe

efekty uczenia
się dla
kwalifikacji na
poziomach 6-8
Polskiej Ramy
Kwalifikacji wg.
Rozporządzenia
UE

WIEDZA: absolwent zna i rozumie

posiada ogólną znajomość literatury na temat sztuk pięknych i sztuk projektowych oraz wiedzę umożliwiającą pozyskiwanie niezbędnych informacji na ich temat (książki, czasopisma, multimedia, Internet), potrafi je konstruktywnie analizować i interpretować

KUR1_W04

P6S_WG

posiada ogólną wiedzę z zakresu powszechnej historii i teorii sztuki

KUR1_W05

P6S_WG

zna fachową terminologię z zakresu sztuk plastycznych

KUR1_W09

P6S_WG

UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi

rozumie wzajemne relacje zachodzące pomiędzy rodzajem stosowanej ekspresji twórczej a niesionym przez dzieło komunikatem

KUR1_U05

P6S_UW

potrafi analizować i interpretować dzieła sztuki z wykorzystaniem metodologii naukowej

KUR1_U06

P6S_UW

potrafi organizować pracę badawczą, korzystając z zasobów bibliotek, muzeów, archiwów i innych instytucji

KUR1_U07

P6S_UW

potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie

KUR1_U09

P6S_UU

potrafi przygotować teksty pisane i wystąpienia ustne dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z różnymi dziedzinami twórczości, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i rozmaitych źródeł

KUR1_U14

P6S_UK

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do

rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego doksztalcania się (studia drugiego i trzeciego stopnia, studia podyplomowe, kursy) – podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych

KUR1_K01

PS6_KU

samodzielnie podejmuje prace, wykazuje się umiejętnością zbierania, analizowania i interpretowania informacji, rozwijania idei i formułowania krytycznej argumentacji oraz wewnętrznej motywacji w zakresie organizacji pracy	KUR1_K02	P6S_KR
właściwie dobiera źródła i informacje z nich pochodzące (książki, czasopisma, multimedia, Internet), selekcjonuje materiały pod względem ich wiarygodności oraz dokonuje syntezy tych informacji we właściwy sposób	KUR1_K03	P6S_KR
komunikuje się w obrębie własnego środowiska i społeczności posługując się fachową terminologią z zakresu kuratorstwa, sztuk plastycznych i konserwacji zabytków	KUR1_K08	P6S_KR

D1. Treści programowe

Wykład			ćwiczenia			
semestr I						
typ	Temat		liczb agod z	typ	temat	Liczb a godz
Wk	1.	Styl, epoka, szkoła – paradygmaty historii sztuki i ich rola we współczesnych badaniach nad sztuką	2	Ćws		
	2.	Starożytny Biski Wschód i Egipt	4			
	3.	Archaiczna sztuka grecka	1			
	4.	Sztuka klasyczna	1			
	5.	Hellenizm i jego wpływ na sztukę pozaeuropejską	4			
	6.	Poza kanonem: sztuka ludów barbarzyńskich północnej Europy: Celtowie, Scytowie Germanie i inni	2			
	7.	Sztuka etruska i starorzyska	4			
	8.	Sztuka czasów cesarstwa rzymskiego	2			
	9.	Sztuka wczesnochrześcijańska i bizantyjska	4			
	10.	Zajęcia warsztatowe w Muzeum Narodowym	2			
	11.	Podsumowanie	1			
semestr II						

typ	temat	liczb agod z	typ	temat	Liczb a godz
Wk	1. Początki sztuki średniowiecznej w świecie zachodnim	2	Ćws		
	2. Kultura artystyczna okresu wędrówek ludów	2			
	3. Sztuka ludów północnej i środkowej Europy we wczesnym średniowieczu: Wikingowie i Słowianie	2			
	4. Sztuka romańska w zachodniej Europie: estetyka, filozoficzno- teologiczne podstawy, formy	4			
	5. Sztuka gotycka w zachodniej Europie	6			
	6. Środkowo- i wschodnioeuropejskie modyfikacje romanizmu i gotyku	4			
	7. Sztuka późnośredniowieczna				
	8. Sztuka Bliskiego Wschodu w średniowieczu	2			
	9. Zajęcia warsztatowe w Muzeum Narodowym	2			
	10. Podsumowanie	4			
		2			
semestr III					
typ	temat	liczb agod z	typ	temat	Liczb a godz

Wk	1.	Nowożytność jako pojęcie z dziedziny historii i jego kategoria historycznoartystyczna	2	Ćw.		
	2.	Renesans we Włoszech jako program polityczny, społeczny i artystyczny	4			
	3.	Sztuka włoska ok. 1500: Leonardo da Vinci – Rafael Santi – Michał Anioł	4			
	4.	Renesans na północy Europy; specyfika sztuki środkowej Europy	4			
	5.	Manieryzm jako estetyka i jako nurt w sztuce	4			
	6.	Sztuka ok. 1600 i początki baroku; Caravaggio i caravaggioniści	4			
	7.	Sztuka turecka i perska w. 15-17 w. a orientalizm w Europie				
	8.	Rzym jako centrum artystyczne Europy w 17. w.	2			
	9.	Zajęcia warsztatowe w Muzeum Narodowym	2			
	10.	Podsumowanie	2			
semestr IV						
typ	temat	liczba godzin	typ	temat	Liczba godzin	

1.	Malarstwo niderlandzkie i flamandzkie 17 w.: Rubens – Rembrandt – Vermeer; pejzaż i martwa natura jako nowe gatunki malarskie	4	Ćws		
2.	Niderlandyzm w krajach północnej i środkowej Europy w 17. w.	4			
3.	Barok francuski ok. 1700 i jego warianty w innych krajach Europy	4			
4.	Specyfika sztuki barokowej środkowej Europy	4			
5.	Kolonializm a sztuka	2			
6.	Sztuka prekolumbijskiej Ameryki	2			
7.	Sztuka Chin i Indii 16-18 w.	2			
8.	Rokoko i nurty ekspresyjne w sztuce 18 w.	2			
9.	Zajęcia warsztatowe w Muzeum Narodowym	2			
10.	Podsumowanie	2			

D2. Powiązanie z badaniami naukowymi/artystycznymi

Temat zadania badawczego/nazwa projektu:

Sposób zapewnienia udziału studentów w prowadzonych badaniach:

E1. Literatura obowiązkowa

Białostocki J., Sztuka cenniejsza niż złoto, Warszawa 2001

Gombrich E.: O sztuce, Warszawa 1997

Honour H., Fleming J.: Historia sztuki świata, Warszawa 2002

Kozakiewiczowa H.: Renesans i manieryzm w Polsce, Warszawa 1978

Pomian., K. Muzeum. Historia światowa Tom 1: Od skarbca do muzeum, Gdańsk 2023

Toman R. (red.): Barok, Warszawa 2000

Toman R. (red.): Renesans w sztuce włoskiej, Warszawa 2000

Trzeciak P. (red.): Sztuka świata, t.1-13, red. P., Warszawa 1989-2000.

Uaktualniony spis literatury zostanie przekazany studentkom i studentom na początku każdego semestru.

E2. Literatura uzupełniająca

Chastel A., Sztuka włoska, t. I-II, Warszawa 1978

Couchard J.P., Sztuka francuska, Warszawa 1981

Honour H., Neoklasycyzm, Warszawa 1972.

Hütt W., Niemieckie malarstwo i grafika późnego gotyku i renesansu, Warszawa 1985

Iwanoyko E., Apoteoza Gdańska. Program ideowy malowideł stropu Wielkiej Sali Rady w Gdańskim Ratuszu Głównego Miasta, Gdańsk 1976

Karpowicz M., Sztuka polska XVII wieku., Warszawa 1983

Karpowicz M., Sztuka polska XVIII wieku., Warszawa 1985

Karpowicz, M. Sztuki polskiej drogi dziwne, Bydgoszcz 1994

Kos. J. K., Ani centrum, ani peryferie. Architektura pruskiego Śląska... Wrocław 2016

Mencfel, M. Skarbce natury i sztuki. Warszawa 2010

Michalski S., Protestanci a sztuka, Warszawa 1989

Miłobędzki A., Architektura polska XVII w., Warszawa 1980.

Morant H., Historia sztuki zdobniczej, Warszawa 1978.

Mossakowski, St. Pałac królewski Zygmunta I na Wawelu jako dzieło renesansowe. Warszawa 2015

Chrzanowski T. (red): Niderlandyzm w sztuce polskiej. Warszawa 1995

Piwocki K., Porębski M., Dzieje sztuki w zarysie, t. 1-3, Warszawa 1988.

Rzepińska M., Malarstwo Cinquecenta, Warszawa 1989.

Rzepińska M., Siedem wieków malarstwa europejskiego, Warszawa 1979.

Secomska K., Malarstwo francuskie XVII w., Warszawa 1986.

Secomska K., Mistrzowie i książęta. Malarstwo francuskie XV i XVI wieku, Warszawa 1989.

Shearmann J., Manieryzm, Warszawa 1970.

Tomkiewicz W., Rokoko, Warszawa 1990

Tylicki J., Bartłomiej Strobel, malarz epoki wojny trzydziestoletniej, t. 1-2, Toruń 2000

Ważbiński Z., Malarstwo Quattrocenta, Warszawa 1972.

Ziomba, A. Iluzja a realizm. Gra z widzem w sztuce holenderskiej 1580–1660 Warszawa 2005

Ziomba A. The Agency of Art Objects in Northern Europe, 1380–1520, Frankfurt a.M. 2020

Uaktualniony spis literatury zostanie przekazany studentkom i studentom na początku każdego semestru.

F. Forma i warunki zaliczenia przedmiotu

Warunki zaliczenia				Warunki egzaminu		
Obecność na wykładach, znajomość lektur.				Zaliczenie wykładu		
				Egzamin w formie otwartego testu pisemnego i wizualny		
Inne:						
ocena celująca (25 pkt)	ocena bardzo dobra (21-24 pkt)	ocena dobra plus (19-20 pkt)	ocena dobra (16-18 pkt)	ocena dostateczna plus (14-15 pkt)	ocena dostateczna (11-13 pkt)	ocena niedostateczna (10 pkt)

G. Nakład pracy studenta

Forma aktywności	średnia liczba godzin
godziny kontaktowe z nauczycielem	150
przygotowanie do zajęć	25
opracowanie materiału po zajęciach	25
konsultacje/ egzamin/sprawdzian/przegląd/	25
przygotowanie do egzaminu/przeglądu/przestuchania	25
suma godzin	250
liczba punktów ECTS	10

30.04.2026 Prof. UG dr hab. Rafał
Makała

Data i podpis autora treści sylabusu

.....

Podpis Przewodniczącego
Kierunkowej Rady Programowej